

Austatud Pr Mailis Reps
haridus ja teadusminister

Meie 28.06.19

Austaud Pr Kert Kingo
väliskaubandus-ja infotehnoloogiaminister

Edastatud e-postiga:

Katrin Pihor: Katrin.Pihor@hm.ee

Martti Kalvik: Martti.Kalvik@mkm.ee

Vabariigi Valitsuse korraldus „Eesti teadus ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021- 2035 koostamise ettepaneku heakitmine“ eelnõu.

Käesolevaga edastame Eesti Keemiatööstuse liidu arvamuse.

Toetame põhimõtet, et uue arengukavaga kujundatakse Eesti eeldusi, tingimusi ning vajadusi arvestav Teadus- ja Arendustegevuse ja Innovatsiooni (edaspidi TAI) ja ettevõtluse poliitika, mis aitaks kaasa tootlikkuse kasvu kiirendamise ning teadusmahuka ühiskonna arendamise kaudu Eesti kestlikkusele ja elanike heaolu kasvule.

Kuna koostatava uue arengukava põhifookus suunatakse tootlikkuse ja lisandväärtuse kasvule, sest tööstuse tootlikkus hõivatu kohta moodustas 2017. aastal 55,4% EL keskmisest, siis tuleks ka TAI- s eelkõige kontsentreeruda eelpoolnimetud probleemi lahendamisele. Seega, leiame et turism ei peaks olema antud strateegia osa, kuna ta on osa ettevõtlusest. TAI- s turismi eraldi väljatoomine annab talle eraldi strateegilise mõõtme, mis võib viia arengukava fookuse madala tootlikkusega tööstusest eemale. Kasvava lisandväärtuse töötlevas tööstuses saavutame ainult teadmiste ja tehnoloogia targema kasutamise kaudu, mis omakorda sõltub otseselt meie TA võimekusest ning seetõttu TA investeeringute mahust.

Päris kindlasti vajavad TA rahastamise alused reformimist, kuid alustada tuleks kokkuleppe kinnipidamisest, et teadlaste baasrahastamise summa on konstantne 1% SKP -st, mis kindlustaks TA sektorile stabiilsuse.

Tänane TA rahastamise loogika on baasuuringute põhine. Puuduvad mehhanismid, mis suunaks TA asutusi pikaajalist kompetentsi ehitama rakenduslikkuse suunas, mis üldkokkuvõttes ei ole ühiskonna ja majanduse huvides. Prioriteedid on määratlemata. Teadus tuleks 80% ulatuses teemastada tööstussektorite poolt ja 20% teadust peaks olema teemastamata. Eesti TA asutustesse on küll koondunud tugev kompetents tippteaduse ja alusuuringute osas, kuid nõrgaks on jäänud vajalik insener-tehnilise, rakendusliku ning

eksperimentaalse arendustöö alane võimekus. Eesti ülikoolides hinnatakse tippteadust. Teadlaste karjäärimudelid ei ole kohta insener-tehnilisele spetsialiseerumisele. TAI- ga loodavad riiklikud meetmed peaksid aitama seda barjääri ületada.

Seega et Eesti edu sõltub sellest, kui palju meil on kõrget lisandväärtust loovaid ettevõtteid, ning lisandväärtuse kasvatamine sõltub otseselt TA investeeringutest. Samas peame arvestama, et mitte kõik ettevõtted ei hakka teadus- ja arendustegevusega tegelema ega investeerima. Väheste ressursside korral tuleks suunata meetmed sinna, kus on rohkem potentsiaali tootlikkuse kasvuks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Hallar Meybaum
tegevdirektor